

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “ПРОСВЕТА 1959” с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Народно читалище „Просвета 1959” – с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян е традиционно, самоуправляващо се българско културно – просветно сдружение на населението от с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян, изпълняващо и държавни културно – просветни задачи. То няма политическа насоченост и в дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 2. НЧ „Просвета 1959” ще работи за възраждане,съхраняване и развитие на обичаите и традициите на с.Црънча и района.

Чл. 3. Читалището е самостоятелна институция, която работи във взаимодействие с училища, културни институти, обществени организации и с други такива, извършващи културно – просветна или образователна дейност.

2

Чл. 4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните органи и организации, на които законите възлагат определени задължения в областта на просветата и културата.

Чл. 5. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел, действащо на основание на Закона за народните читалища, приет с Указ 371/ 96 г., обнародван в ДВ бр. 89/ 1996г., с наименование: Народно читалище “Просвета 1959”, със седалище и адрес на управление – с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян

Чл. 6. Читалището може да открива клонове, където има необходимост от неговата работа, след съгласуване с общината.

Чл. 7. Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за защита на своите интереси и представителството му пред държавните и обществени органи, за разработване на насоките за развитието му, за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Глава втора

ЦЕЛИ

Чл. 8. Целите на читалището са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с.Црънча
3
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.
5. Създаване на условия за развитието и изявата на творческите способности на младото поколение.
6. Възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие, общочовешка нравственост.
7. Осигуряване на достъп до информация.

Глава трета

ДЕЙНОСТИ

Чл. 9. За постигане на целите по чл. 8 читалището извършва следните основни дейности:

1. Урежда и поддържа библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.

4

2. Развива и подпомага любителското художествено творчество.

3. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, изложби, чествания и младежки дейности.

4. Събира и разпространява знания за родния край.

5. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство.

6. Предоставя компютърни и интернет услуги.

7. Развива самостоятелно или в сътрудничество с други организации спомагателна стопанска дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените от устава цели, и при това не разпределя печалба.

8. Осъществява социални дейности и услуги, подпомагачи лица и семейства, както и такива, свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняването на свободното време на деца и млади хора.

9. Осъществява обучения на деца, младежи и лица в трудоспособна възраст, професионална квалификация и преквалификация, консултантска дейност.

5

10. Работи за преодоляване на междуетническите проблеми и бедността на засегнатите социални групи и общности.

11. Развива културен, семинарен и др. туризъм в страната и чужбина;

12. Извършва консултантска, преводаческа, издателска и информационна дейност.

13. Извършва и допълнителни дейности, които не са забранени от закона, подпомагащи изпълнението на основните функции.

Чл. 10. /1/ Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели и при това не разпределя печалба.

/2/ Извършването на дейностите по ал. 1 се подчинява на условията и реда, определени със законите, които ги регулират.

Глава четвърта

ЧЛЕНСТВО

Чл. 11. Член на читалището може да бъде всеки дееспособен български гражданин, който приема Устава, спазва решенията на
6

ръководните органи и редовно (ежегодно) плаща членския си внос.

Чл. 12. Членовете на читалището са: индивидуални, колективни и почетни.

/1/ Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно (ежегодно) плащат членския си внос и имат право да избират и да бъдат избирани; спомагателните членове са лица от 14 до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на читалището, и имат право на съвещателен глас; /2/

Колективните членове съдействат за осъществяването на целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание.

Колективни членове могат да бъдат:

1.Професионални организации. 2.Стопански организации. 3.Търговски дружества. 4.Сдружения и кооперации. 5.Културно-просветни и

любителски клубове и творчески колективи. 6. Други юридически лица с нестопанска цел.

7

/3/ Почетни членове на читалището могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл. 13. /1/ Членуването в читалището е доброволно.

/2/ Кандидатът подава писмена молба до настоятелството, в която декларира, че е запознат с Устава и го приема, и че е съгласен с определения от общото събрание членски внос за съответната календарна година. Молбата на кандидатите- спомагателни членове, следва да бъде подадена с декларирано съгласие от страна на родителя или законния представител на непълнолетния кандидат. Кандидатите – юридически лица представят освен молба и преписи от документите си за регистрация, и от решението на управителните си органи за членство в читалището.

Чл. 14. Всеки член има право:

1. Да бъде информиран за дейността на читалището.
2. Да се ползува от имуществото му и от резултатите от дейността му.

Чл. 15. Всеки член на читалището е длъжен:

1. Да спазва устава на читалището.
2. Да плаща редовно определения членски внос.

8

3. Да участва в дейността на читалището, като полага лични усилия и извършва лични действия, с които да допринася за постигане на целите на читалището.

4. Да пази и обогатява читалищното имущество.

5. Да работи за увеличаване и издигане на обществения авторитет на читалището.

Чл. 16. Членските права и задължения на индивидуалните членове са непрехвърлими и не преминават върху други лица.

Чл. 17. Прекратяването на членството се извършва чрез:

/1/ Изключване на съответния член на читалището от общото събрание по предложение на настоятелството, за:

1. Системни нарушения на устава на читалището и злоупотреба с името и традициите на НЧ "Просвета 1959" с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян.

2. За поведение, уронващо доброто име на читалището.

/2/ Отпадане при незаплащане на определения с решение на общото събрание членски внос за период от 2 (две) последователни календарни години.

9

/3/ По писмена молба на съответния член на читалището, адресирана до настоятелството.

/4/ Поради смърт на съответния член на читалището или поставянето му под пълно запрещение.

/5/ С прекратяването на юридическото лице при колективните членове.

Чл. 18. Читалището води книга- регистър на читалищните членове.

Глава пета

ОРГАНИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 19. Органи на читалището са: Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл. 20. /1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/ Общото събрание на читалището се състои от всички членове на НЧ „Просвета 1959” с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян, имащи право на глас.

/3/ Право на глас имат всички членове, платили дължимия членски внос за текущата година до деня, предхождащ провеждането на редовното годишно общо събрание.

10

Чл. 21. /1/ Общото събрание има следните правомощия:

1.Изменя и допълва устава. 2.Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя, и определя броя на членовете им. 3.Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището. 4.Изключва членове на читалището, по предложение на настоятелството, на основание чл. 17, ал.1 и от настоящия Устав. 5.Определя основните насоки за дейността на читалището. 6.Взема решения за членуване или за прекратяване на членство на читалището в читалищно сдружение или други организации. 7.Приема бюджета на читалището. 8.приема годишния отчет до 30 март на следващата година и одобрява решенията на настоятелството за периода. 9.Определя размера на членския внос за всяка календарна година. 10.Отменя решения на органи на читалището, които противоречат на закона, устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на читалището. 11.Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината. 12.Взема решение за прекратяване на читалището. 13.Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове. /2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

11

/3/ Решенията по чл. 21, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11, и 12 се вземат с мнозинство най – малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/4/ Две трети от членовете на Общото събрание могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се

предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 22. /1/ Редовното общо събрание на читалището се свиква най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му, и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места на територията на с.Црънча,общ.Доспат,обл.Смолян, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

12

/3/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко от половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

Чл. 23. /1/ Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството има следните компетенции:

1.Свиква общото събрание. 2.Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание. 3.Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му. 4.Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището. 5.Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика. 6.Изготвя

годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. 7.Разпорещава се с имуществото на читалището. 8.Определя реда и организира извършването на дейността на читалището.

13

9.Разглежда постъпилите молби за нови членове на читалището и взема решение за тяхното приемане. Разглеждането се извършва в срок от 30 дни от деклариране на молбата и не по-късно от десет дни преди провеждането на годишното общо събрание на читалището. 10.Излиза с предложение пред общото събрание за изключване на член на читалището при условията на чл. 17, ал. 1 от настоящия устав. 11.Взема решения за сключване на договори с ръководители, корепетитори и други лица, необходими за осъществяване на читалищната дейност. 12.Определя и утвърждава размера на месечните хонорари и взема решения за награждаване на ръководители и самодейци. 13.Взема решения и утвърждава договори за наем на помещения в сградата на читалището. 14. Взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава не спадат в правата на друг орган.

/3/ Настоятелството провежда редовни заседания най-малко 4 пъти годишно.

/4/ Заседанието е редовно, ако присъстват повече от половината от членовете на настоятелството.Заседанията на настоятелството са открити за членовете на читалището,които могат да участват със съвещателен глас.

/5/ Настоятелството взема решенията си с мнозинство повече от половината от членовете си.

14

Чл. 24. /1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

/2/ Задължения на председателя:

1.Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание. 2.Представява читалището. 3.Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание. 4.Ежегодно докладва пред общото събрание за отпаднали

членове на читалището при условията на чл. 17, ал. 2. 5. Отчита дейността си пред настоятелството. 6. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството. 7. Представя на кмета на общината ежегодно в срок до 10 ноември предложения за своята дейност през следващата година, въз основа, на които общинският съвет приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината, за изпълнението, на която читалището сключва финансово обезпечени договори с кмета на общината. 8. Представя пред кмета на общината и общинския съвет ежегодно до 31 март доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на годишната програма за развитие на читалищната дейност в общината, приета от общинския съвет, и за изразходваните от бюджета средства през предходната година. Чл. 25. /1/ Секретарят на читалището се назначава от Настоятелството. Той не може да бъде в роднински връзки с

15

членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/ съпруга на Председателя на читалището.

/2/ Секретарят:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета. 2. Преди всяко отчетно събрание уведомява настоятелството за отпаднали членове на читалището при условията на чл. 17, ал. 2. 3. Организира текущата основна и допълнителна дейност. 4. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал. 5. Представява читалището заедно и поотделно с председателя. Чл. 26. /1/ Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок до 3 години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

/5/ Председателят на Проверителната комисия се избира от Общото събрание.

Чл. 26. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 27. Членовете на Настоятелството, включително Председателя и Секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

Глава шеста

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 28. Имуществото на читалището се състои от сграда, предоставена му за ползване от общинския съвет безвъзмездно и безсрочно по реда на Закона за общинската собственост, така също и от собствена материална база, дарена на читалището или придобита със средства от собствена дейност, и от други вещни права, вземания, ценни книжа, и други права и задължения, регламентирани от закона.

17

Чл. 29. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос. 2. Културно – просветна и информационна дейност. 3. Субсидии от държавния и общинския бюджети. 4. Наеми от движимо и недвижимо имущество; 5. Приходи от стопанска дейност, предвидена в настоящия устав. 6. Дарения, спонсорства и завещания. 7. Други приходи.

Чл. 30. /1/. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

/2/ Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по – доброкачествени, само по решение на настоятелството.

Чл. 31. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество, възмездно или безвъзмездно:

1. За хазартни игри и нощни заведения.

2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности.

3. За постоянно ползване от политически партии и организации.

18

4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия, включително и на членовете на техните семейства.

5. За дейности, противоречащи на добрите нрави, национално самосъзнание и традиции.

Чл. 32. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него, не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 33. Читалището няма да извършва стопанска дейност, която не е свързана с предмета на основните дейности, предвидени в настоящия Устав, и ще ползува приходите от нея само за постигане целите на читалището.

Чл. 34. Читалището не разпределя печалба.

Глава седма

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 35. /1/ Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може
19

да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на неговата дейност. 3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години, за което министърът на културата изпраща сигнал до прокурора. 4. Не е учредено по законния ред. 5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

Глава осма

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 37. Читалището има кръгъл печат с надпис: НЧ „Просвета 1959”
с.Црънча в средата – отворена книга.

Чл. 38. Празник на читалището е 24 май – Ден на българската просвета и култура.
20

Чл. 39. За всички неуредени в този устав положения се прилага Законът за народните читалища, обн. ДВ. бр. 89 от 22 октомври 1996 г. изм. ДВ.бр. 42 от 6 юни 2009

Настоящият устав бе приет на Учредителното събрание на НЧ „Просвета 1959” на 23.01.2016 година.